

BUSINESS મિત્ર Plus

શેરબજારો-રૂપિયો-સોનાચાંદી તૂટ્યા: કુડ-ગેસ-ડિઝલ-ખાતરોમાં તેજી

ખાતરોમાં તેજી થઈને એક માસ વીતી ગયો છે. ઘરઠાણે ઘરાનના પરમાણુ પ્લાન્ટ પર હુમલો કર્યા પછી અને હુથી લડવૈયાઓએ સક્રિય થઈ ઘરાણેલ પર છુટપુટ મિસાઇલ હુમલા શરૂ કર્યા છે. ઘરાને હવે યુદ્ધનો ફલક વધાર્યો છે અને કુવૈત, બહેરીન, ઓમાન, દુબઈ, ઘરાણેલ સહીત સંખ્યાબંધ અમેરિકા યાત્રા, તેલ-ગેસ ક્ષેત્રો, ડિસેલીનેશન પ્લાન્ટ, સ્ટિલ એલ્યુમિનિયમ પ્લાન્ટ જેવી ફેસીલીટી ઘરાનના રડાર પર છે. પ્રિન્સ સુલતાન એરબેજ પર હુમલામાં અમેરિકાના એક આવાક વિમાન (એરબોર્ન રડાર સિસ્ટમ) અને ઘરાણના સિક્કયુલીંગ વિમાનોને ક્ષતિ થઈ છે. યુએઇના સૌથી મોટા એલ્યુ પ્લાન્ટને ક્ષતિ થઈ છે. હવે હુથી લડવૈયાઓએ પણ વોરમાં યુદ્ધવાતા એમન નજીકનો નેવિગેશન રોકેટપોઝિટ બાબ અલ મેન્ડેબ પણ ડિસરપ્ટ થાય તો હોરમુથ અને ડેડ સી બેઈ માર્ગો પરિવહન મુશ્કેલ થાય. યુદ્ધને એક મહીનો થઈ ચૂક્યો છે. દુબઈ સેક્ટ હેલ્થ છે એ માન્યતા ઘરાણાથી થઈ ગઈ છે. દુબઈને છુટીપીને સીધું નુકસાન

માંડી અનેક દેશોને ચુલ્લ નડી ગયું છે, તૂટીને કોઈને લીરા કરન્સીની મંદી રોકવા સોનું વેચવું પડ્યું છે. પોલેન્ડને પણ સોનું વેચવું પડ્યું છે. સાઉદિ એશિયામાં ઓલ-ગેસ પર નબલા નિકાસલક્ષી અર્થતંત્રો કોરિયા- જાપાન વગેરે મંદીના કળાણમાં સપડાય તેવી શક્યતા છે. બજારોની વાત કરીએ તો અમેરિકામાં ડાઉ-નાસદાક સહીત

2025-26 નાણાકીય વરસમાં કુલ 3.15 લાખ કરોડ રૂપિયાનું શેર વેચાણ થયું છે જે ઓલટાઇમ હાઇ સેલીંગ છે. આ વેચાણી સ્ટ્રેટેજીક વધારી રુપિયા પર દબાણ લાવી શકે નિર્ભર છે. રૂપિયાની નરમાઈ તેમજ ખાતરો, તેલ-ગેસ પેટ્રો ફિડ્સટોકની તેજી તેમજ એરલાઇન, લોજીસ્ટિક, સાવાય ચેઇન ફેઇટના ભાડા વધવા ઓઇલકોસ્ટ મંદીનો ખતરો ઘણો વધ્યો છે. ભારતમાં સરકારી તેલ ગેસ કંપનીઓએ હજૂ પેટ્રોલ-ડિઝલમાં સ્ટિલ ગ્રાહકો પર બોજો પડવા નથી દીધો પણ જે યુદ્ધ એકઠા વીક વધુ લંબાય તો સરકારી પગલાઓ આવી શકે છે. એશિયામાં ઘણા ખરા દેશોમાં પેટ્રોલના ભાવો નોંધપાત્ર વધ્યા છે. એનર્જી શોકથી ખાતર-ઓઇલ માર્કેટીંગ- એરલાઇન્સ- શિપિંગ-ઓટો સેક્ટર માટે મોટા પડકાર સર્જાય છે. મરીન પ્રિમિયમ અમુક રુટમાં 1000 ટકા વધ્યા છે. એરલાઇન્સના ભાડા 3-4 ગણા વધ્યા છે એટલે ટ્રાવેલ, હોટેલ-પ્રવાસન, વેલનેસ પર પણ વીપરની અસર પડે. ભારત ખાદ્યલો માટે 60-65 ટકા જરૂરત આયાતી તેલોથી પુરી કરે છે. ખાતરમાં નોંધપાત્ર આયાતો મોરોક્કો, ગલ્ફ, ચીન, રશિયા વગેરેથી થાય

છે. રશિયા-ચીને ખાતર પર નિકાસ પર નિયંત્રણ મુક્યા છે એટલે નવી ખરિદ સિઝન અગાઉ ખાતરનો તેજી, કન્વેનર ભાડા આયાતબીલ વધારી રુપિયા પર દબાણ લાવી શકે વહેલો યુદ્ધવિરામ રૂપિયાની મંદી રોકી થોડો સુધારો લાવી શકે. રૂપિયો 90-92 વચ્ચે અને નિકટી 23000 ઉપર ટકી શકે. વોર 6 વીકથી વધુ ચાલે, કુડ 120 ઉપર ટકી જાય તો નિકટી 20000-20500 સુધી ઘટી શકે, રૂપિયો 98-101 વચ્ચે જઈ શકે. બાહ્ય મોરો સોથી મોટી ચિંતા ચાલુ ખાતરોના ખાદ્ય ગણાય. જ્યા સુધી ચાલુ

વેચવાલીનો ગભરાટ દેખાય છે. વૈશ્વિક સોનાચાંદી અને મેટલ્સ તૂટ્યા છે. દુબઈમાં સોનું ડિસ્કાઉન્ટમાં વેચાય છે. વિશ્વબજારમાં સહાયકીય વધઘટ બેનરફકી છે. એલવનજી-વોનેથા- પીવીસી, શિપિંગ ક્યુલ, ડિઝલની શોર્ટવેજ વૈશ્વિક સ્વોડાઉન લાવે એવી દેખાય છે. ખાદ્યલોમાં પામતેલ, સોયા, રાયડો-સરસવ તેલમાં ઝડપી તેજી થઈ છે. શિકાગો સોયા- મલેશિયા પામ પણ વધ્યા છે. કુડતેલની તેજીથી બાયોફ્યુલ મેન્ટેડ વધવાની ગણતીએ સોયા-મકાઈ-પામમાં તેજી છે. અલ નીનોના વરતારાથી પણ સોયા-કોટન-એગ્રીકોમોડિટીમાં માનસ તેજીનું છે. કતારમાંથી હેલીયમ ગેસનો સવાય ખોરવાતા સેમિકન્ડક્ટર, આઈટી, મેમરી ચિપ્સમાં શોર્ટવેજ વરતાય છે. એલવીજીની શોર્ટવેજી રેસ્ટોરન્ટ-સિરામિક- કેમિકલ્સ-પ્લાસ્ટીક દાણા જેવા એકમો માટે કપરા દિવસો ખેલાયા છે. ખાતર કંપનીઓ, ફાયનાન્સ કંપનીઓ પણ દબાવમાં આવી છે. વહેલામાં વહેલી તકે યુદ્ધો બંધ થાય એને શાંતી આવે તો સાુ. આગામી મહીને ફેડની વ્યાજદર મીટીંગ અને ભારતમાં 4 મેના રોજ પાંચ રાજ્યોની ચુંટણીના પરિણામો પર બજારોની નજર રહેશે.

ગલ્ફ વોર વકરી- ઈરાન-ઈઝરાયેલ-અમેરિકાના તેલ- પાવર- સ્ટિલ પર પરસ્પર હુમલા, હુથી લડવૈયાઓ પણ યુદ્ધમાં જોડાયા- હોરમુઝની નાકાબંધી યથાવત- હવે ડેડ સી બાબ-અલ મેન્ડેબ જળમાર્ગ મોટો ચોકપોઈન્ટ

અંદાજે 40 અબજ ડોલર મનાય છે. ટુરિઝમ, ઓઇલ-ગેસ, સિટાલ એસ્ટેટ, ફિનેટેક સહીત સંખ્યાબંધ ક્ષેત્રોમાં નવું ચોકાણ હાલ પુરતું આવે એની શક્યતા નહીવત છે. ઓઇલ-ગેસ અને પેટ્રોફિન્ડેસ્ટ્રીમાં અણધારી તેજીથી સંખ્યાબંધ ઓઇલગિક કાચા માલોમાં અછત અને અંદાજીત તેજીથી ઓઇલગિક મંદી તોળાય છે. અમેરિકા, યુરોપથી

શેરબજારોમાં ઘાણીકુટ વેચવાલી આવતાથી ઇમર્જિંગ બજારોમાં પણ શેરો અને કરન્સી તૂટ્યા હતા. સેન્સેક્સમાં વધ્યા ભાવથી અંદાજે 13 ટકાનો ઘટાડો છે. રૂપિયો પણ અંદાજે 10.50 ટકા તૂટી 94.81ની ઓલટાઇમ લો સપાટીએ જતો રહ્યો છે. યુદ્ધ શરૂ થયાના એક માસમાં 1.14 લાખ કરોડ, જાન્યૂ-28 માર્ચ સુધીમાં 1.27 લાખ કરોડ અને

શેરબજારોમાં ઘાણીકુટ વેચવાલી આવતાથી ઇમર્જિંગ બજારોમાં પણ શેરો અને કરન્સી તૂટ્યા હતા. સેન્સેક્સમાં વધ્યા ભાવથી અંદાજે 13 ટકાનો ઘટાડો છે. રૂપિયો પણ અંદાજે 10.50 ટકા તૂટી 94.81ની ઓલટાઇમ લો સપાટીએ જતો રહ્યો છે. યુદ્ધ શરૂ થયાના એક માસમાં 1.14 લાખ કરોડ, જાન્યૂ-28 માર્ચ સુધીમાં 1.27 લાખ કરોડ અને

શેરબજારોમાં ઘાણીકુટ વેચવાલી આવતાથી ઇમર્જિંગ બજારોમાં પણ શેરો અને કરન્સી તૂટ્યા હતા. સેન્સેક્સમાં વધ્યા ભાવથી અંદાજે 13 ટકાનો ઘટાડો છે. રૂપિયો પણ અંદાજે 10.50 ટકા તૂટી 94.81ની ઓલટાઇમ લો સપાટીએ જતો રહ્યો છે. યુદ્ધ શરૂ થયાના એક માસમાં 1.14 લાખ કરોડ, જાન્યૂ-28 માર્ચ સુધીમાં 1.27 લાખ કરોડ અને

શેરબજારોમાં ઘાણીકુટ વેચવાલી આવતાથી ઇમર્જિંગ બજારોમાં પણ શેરો અને કરન્સી તૂટ્યા હતા. સેન્સેક્સમાં વધ્યા ભાવથી અંદાજે 13 ટકાનો ઘટાડો છે. રૂપિયો પણ અંદાજે 10.50 ટકા તૂટી 94.81ની ઓલટાઇમ લો સપાટીએ જતો રહ્યો છે. યુદ્ધ શરૂ થયાના એક માસમાં 1.14 લાખ કરોડ, જાન્યૂ-28 માર્ચ સુધીમાં 1.27 લાખ કરોડ અને

ઈનસાઈડર ટ્રેડિંગ કે રાષ્ટ્રદ્રોહ? ટ્રમ્પની જાહેરાત પહેલા મોટો ખેલ થઈ ગયો?

ઈરાન-ઈઝરાયેલ તથા અમેરિકા વચ્ચે યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે, આ યુદ્ધ એવા તબક્કે છે, ત્યારે આરપારની લડાઈની સંભાવના વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે, તે સંજોગોમાં એકાએક અમેરિકા દ્વારા યુદ્ધવિરામનો પ્રસ્તાવ લાવવામાં આવે છે, જે અચરજ પમારે તેવું લાગી રહ્યું છે. તેની સાથે કેટલાક સોદાઓને જોતાં પણ શંકાસ્પદ સ્થિતિ સર્જી શકે છે. આવી એક આરોપ નોબલ પુરસ્કાર વિજેતા પોલ કુગમેને ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ વહીવટી તંત્ર પર ઈરાન-યુએસ વાટાઘાટોની ઘોષા પહેલા શંકાસ્પદ વેપારનો આરોપ લગાવ્યો હતો. આ સોદાઓથી મોટો નફો થયો હતો. કુગમેને તેને માત્ર આંતરિક

કુગમેનના જણાવ્યા અનુસાર, ટ્રમ્પની ઈરાન-યુએસ વાતચીત પોસ્ટ પહેલા કરવામાં આવેલા મોટા વ્યવહારો એક મોટા કોબાંડ તરફ

સોદાઓ થયા હતા, જેમાં શેરબજાર સાથે જોડાયેલા વાયદામાં નીચા ભાવેખરીદવામાં આવ્યા હતા. જ્યારે કુડ ઓઈલ વાયદો ઊંચા ભાવે શોર્ટ સેલ હતો. જે ટ્રમ્પની જાહેરાતની સાથે શેરબજારમાં તીવ્ર ઉછળાવો આવ્યો હતો, જેનાથી ખરીદદારોને ફાયદો થયો હતો. જ્યારે કુડ ઓઈલના ભાવમાં ઘટાડો થયો હતો, જેનો ફાયદો વેચાણકર્તાઓને થયો હતો. રિપોર્ટ્સ અનુસાર, ટ્રમ્પની જાહેરાતની થોડી સેકન્ડ પહેલા, લગભગ 6200 સ્પ્યુસફ કોન્ટ્રાક્ટ્સ ઝડપથી ટ્રેડ થયા હતા, જેની કુલ કિંમત લગભગ 580 મિલિયન ડોલર

આર્થિક ગુનો છે. આ જ કારણ છે કે હવે આ સમગ્ર મામલાને લઈને પ્રશ્નો ઉભા થઈ રહ્યા છે અને તપાસની માંગ થઈ શકે છે. નોબલ પુરસ્કાર વિજેતા અર્થશાસ્ત્રી પોલ કુગમેન કહે છે કે આ મામલો માત્ર ઈનસાઈડર ટ્રેડિંગ સુધી મર્યાદિત નથી. તેમના મતે, જો કોઈએ પૈસા કમાવવા માટે રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાને લગતી ગુપ્ત માહિતીનો ઉપયોગ કર્યો છે, તો તે 'દેશદ્રોહ' જેવો ગંભીર ગુનો નથી જાય છે. એટલે કે, તે માત્ર આર્થિક ગલબડ જ નહીં, પરંતુ દેશના હિતો સાથે વિશ્વાસઘાત પણ હોઈ શકે છે. કુગમેન કહે છે કે સામાન્ય રીતે ઈનસાઈડર ટ્રેડિંગ ત્યારે થાય છે જ્યારે કંપનીની અંદરની માહિતીનો લાભ લઈને શેરબજારમાં નફો કરવાનો ભાવો આવે છે. આ પહેલાથી જ ગેરકાયદેસર છે. પરંતુ જ્યારે રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાને લગતી અત્યંત ગુપ્ત માહિતી સાથે આ કામ કરવામાં આવે છે, ત્યારે મામલો મોટી ગંભીર બની જાય છે, અને તેને રાજદ્રોહની શ્રેણીમાં જોઈ શકાય છે. કુગમેને એ પણ સવાલ કર્યો હતો કે આ શંકાસ્પદ સોદા પાછળ ખરેખર કોણ છે. શું આ પ્રભાવશાળી લોકો અથવા અબજપતિઓ છે જેમણે આંતરિક માહિતી લીધી અને રોકાણ કર્યું? તેમણે કહ્યું કે જ્યારે રાજકીય પરિસ્થિતિ બદલાશે, ત્યારે આ લોકોને ઓળખવાનું સરળ બનશે અને જવાબદાર લોકો સામે કડક કાર્યવાહી થવી જોઈશે. કુગમેને પૂછ જ ગંભીર પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો હતો કે શું યુદ્ધ અને શાંતિ જેવા નિર્ણયો પણ બજારને પ્રભાવિત કરવા માટે લેવામાં આવી રહ્યા છે. તેમનું કહેવું છે કે જો આ અશક્ય લાગે છે, તો કદાચ લોકો પરિસ્થિતિને ગંભીરતાથી જોતા નથી.

ઈરાન-ઈઝરાયેલ તથા અમેરિકા વચ્ચે યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે, આ યુદ્ધ એવા તબક્કે છે, ત્યારે આરપારની લડાઈની સંભાવના વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે, તે સંજોગોમાં એકાએક અમેરિકા દ્વારા યુદ્ધવિરામનો પ્રસ્તાવ લાવવામાં આવે છે, જે અચરજ પમારે તેવું લાગી રહ્યું છે. તેની સાથે કેટલાક સોદાઓને જોતાં પણ શંકાસ્પદ સ્થિતિ સર્જી શકે છે. આવી એક આરોપ નોબલ પુરસ્કાર વિજેતા પોલ કુગમેને ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ વહીવટી તંત્ર પર ઈરાન-યુએસ વાટાઘાટોની ઘોષા પહેલા શંકાસ્પદ વેપારનો આરોપ લગાવ્યો હતો. આ સોદાઓથી મોટો નફો થયો હતો. કુગમેને તેને માત્ર આંતરિક

ટ્રમ્પની જાહેરાતની થોડી સેકન્ડ પહેલા લગભગ 580 મિલિયન ડોલરના 6200 સ્પ્યુસર્સ કોન્ટ્રાક્ટ્સ ઝડપથી ટ્રેડ થયા હતા, ટ્રમ્પની વેનેઝુએલા સહિતની અગાઉની તમામ ઘટનાઓ અને જાહેરાત પુર્વના સોદાઓની ચકાસણી કરવી જોઈએ: નોબલ વિજેતા પોલ કુગમેનની માગણી

વેપાર જ નહીં, પરંતુ રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા સાથે સંબંધિત 'દેશદ્રોહ' તરીકે પણ વર્ણવ્યો હતો. નોબલ પુરસ્કાર વિજેતા અર્થશાસ્ત્રી પોલ કુગમેને અમેરિકન વહીવટીતંત્ર પર ગંભીર આરોપો લગાવીને મોટો વિવાદ ઉભો કર્યો છે. તેમનું કહેવું છે કે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની નજીકના લોકોએ આંતરિક માહિતીનો ફાયદો ઉઠાવીને કુડ ઓઈલ માર્કેટમાં લાખો ડોલરની રમત રમી છે.

નિર્દેશ કરે છે, જેને તેમણે 'દેશદ્રોહ' પણ ગણાવ્યો છે. વાસ્તવમાં ટ્રમ્પે 23 માર્ચના રોજ કહ્યું હતું કે મધ્ય પુર્વમાં ચાલી રહેલા યુદ્ધને સમાપ્ત કરવા માટે ઈરાન અને અમેરિકા વચ્ચે ખૂબ જ સારી વાતચીત થઈ છે. તેમણે એવી પણ જાહેરાત કરી હતી કે અમેરિકા ઈરાનના પાવર પ્લાન્ટ્સ અને એનર્જી ફેમવર્ક પરના તમામ સૈન્ય હુમલાઓને પાંચ દિવસ માટે મુલતવી

રખી રહ્યું છે. આ જાહેરાત બાદ કુડ ઓઈલના ભાવમાં તીવ્ર ઘટાડો થયો હતો. ઓઈલ વાયદો લગભગ 15 ટકા ઘટીને 100 ડોલર પ્રતિ બેરલની નીચે આવી ગયો હતો, જ્યારે વોલસ્ટ્રીટમાં વધારો જોવા મળ્યો હતો. જોકે, ઈરાને આ ઘવાઓને ફગાવી દીધા હતા અને કહ્યું હતું કે તેણે અમેરિકા સાથે કોઈપણ પ્રકારની વાતચીત કરી નથી. ત્યારેને પોતાના બ્લોગમાં લખ્યું છે કે, 'દુર્ભાગ્યે, આ કિસ્સામાં, કટ્ટરપંથી અને કૂર ઈરાનની શાસન યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સના રાષ્ટ્રપતિ કરતાં વધુ વિશ્વાસનીય લાગે છે. શું તે જૂઠું બોલી રહ્યો છે અથવા કાલ્પનિક દુનિયામાં જીવી રહ્યો છે? બંને પરિસ્થિતિઓ ચિંતાજનક છે. ટ્રમ્પના નિવેદનની થોડી મિનિટો પહેલા જ બજારમાં અચાનક મોટાપાયે ખરીદી થઈ હતી. આશરે 1.5 અબજ ડોલરના એસએન્ડબી 500 વાયદા ખરીદવામાં આવ્યા હતા અને આશરે 192 મિલિયન ડોલરના ઓઈલ વાયદાનું વેચાણ થયું હતું. આ બધું એટલું ઝડપથી અને અચાનક થયું કે લોકોને શંકા થવા લાગી. આ જાહેરાત પહેલા કેટલાક

ઈરાન-ઈઝરાયેલ તથા અમેરિકા વચ્ચે યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે, આ યુદ્ધ એવા તબક્કે છે, ત્યારે આરપારની લડાઈની સંભાવના વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે, તે સંજોગોમાં એકાએક અમેરિકા દ્વારા યુદ્ધવિરામનો પ્રસ્તાવ લાવવામાં આવે છે, જે અચરજ પમારે તેવું લાગી રહ્યું છે. તેની સાથે કેટલાક સોદાઓને જોતાં પણ શંકાસ્પદ સ્થિતિ સર્જી શકે છે. આવી એક આરોપ નોબલ પુરસ્કાર વિજેતા પોલ કુગમેને ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ વહીવટી તંત્ર પર ઈરાન-યુએસ વાટાઘાટોની ઘોષા પહેલા શંકાસ્પદ વેપારનો આરોપ લગાવ્યો હતો. આ સોદાઓથી મોટો નફો થયો હતો. કુગમેને તેને માત્ર આંતરિક

ઈરાન-ઈઝરાયેલ તથા અમેરિકા વચ્ચે યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે, આ યુદ્ધ એવા તબક્કે છે, ત્યારે આરપારની લડાઈની સંભાવના વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે, તે સંજોગોમાં એકાએક અમેરિકા દ્વારા યુદ્ધવિરામનો પ્રસ્તાવ લાવવામાં આવે છે, જે અચરજ પમારે તેવું લાગી રહ્યું છે. તેની સાથે કેટલાક સોદાઓને જોતાં પણ શંકાસ્પદ સ્થિતિ સર્જી શકે છે. આવી એક આરોપ નોબલ પુરસ્કાર વિજેતા પોલ કુગમેને ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ વહીવટી તંત્ર પર ઈરાન-યુએસ વાટાઘાટોની ઘોષા પહેલા શંકાસ્પદ વેપારનો આરોપ લગાવ્યો હતો. આ સોદાઓથી મોટો નફો થયો હતો. કુગમેને તેને માત્ર આંતરિક

જ્યારે વૈશ્વિક સંઘર્ષ બજારોને હથમથાવી દે ત્યારે રોકાણકારોએ શું કરવું જોઈએ?

ગયા અઠવાડિયે, જ્યારે અમેરિકા, ઈઝરાયેલ દ્વારા ઈરાન પર હુમલાના તાજા ભૌગોલિક રાજકીય તણાવના સમાચાર ટેલિવિઝન સ્ક્રીન પર ચમક્યા, ત્યારે કંઈક અનુમાનિત ઘટના બની. બજારો ઘટ્યા. ફોન રણકવા લાગ્યા. રોકાણકારોએ તેમની એક્સ રિફ્રેશ કરી. વોટ્સએપ ગ્રૂપ ચિંતાતુર મેસેજોથી ભરાઈ ગયા. "શું આપણે વેચી દેવું જોઈએ?", "શું આ મોટા કેશની શરૂઆત છે?", "શું આપણા પૈસા સુરક્ષિત છે?" જો તમે આ પ્રશ્નો પૂછ્યા હોય અથવા તેના વિશે વિચારી રહ્યા હોવ, તો તમે એકલા નથી. અને વધુ મહત્વનું એ છે કે આનું અનુભવવામાં તમે ખોટા નથી.

અતિશય પ્રતિક્રિયા (overreaction) હોય છે. એકવાર ધૂળ શમી જાય અને રોકાણકારોને સમજાય કે કોર્પોરેટ કમાણી, વપરાશ અને આર્થિક પ્રવૃત્તિ ચાલુ છે, ત્યારે બજારો મોટાભાગના લોકોની અપેક્ષા કરતા વધુ ઝડપથી પાછા ફરે છે. નવ કટોકટીઓ. નવ રિકવરી. એક પણ વાર બજાર પાછું આવવામાં નિષ્ફળ ગયું નથી. અને દરેક

ખર્ચ. ગ્લોબલ સપ્લાય ચેઇન: ચીનના વિકલ્પ તરીકે ભારત પસંદગીનું કેન્દ્ર બની રહ્યું છે. બજારો ટૂંકા ગાળામાં ડર પર પ્રતિક્રિયા આપે છે, પરંતુ લાંબા ગાળામાં તે કંપનીઓની કમાણી (Earnings) પર આધાર રાખે છે. તમારે અત્યારે શું કરવું જોઈએ? એક સરળ વેકવિસ્ટ

જ્યારે દુનિયા અસ્થિર દેખાય છે, ત્યારે આપણે જે બનાવ્યું છે તેનું રક્ષણ કરવું એ સ્વાભાવિક વૃત્તિ બની જાય છે. અમેરિકા, ઈઝરાયેલ દ્વારા ઈરાન પર હુમલા પછી સામાન્ય રોકાણકારના મનમાં એવા જ વિચારો આવ્યા હશે કે શું મારે બધું વેચી દેવું જોઈએ?

કિસ્સામાં, જે રોકાણકારો ટકી રહ્યા હતા તેમની સંપત્તિમાં પછીના વર્ષોમાં મોટો વધારો જોવા મળ્યો હતો. ભારતની વિકાસગાથા કોઈપણ યુદ્ધ કરતા મોટી છે. ભારતનો લાંબા ગાળાનો આર્થિક માર્ગ મોટાભાગના વૈશ્વિક સંઘર્ષોથી સ્વતંત્ર છે. ભારતની વૃદ્ધિ ઘરેલું પરિભળી દ્વારા સંચાલિત છે જે બદલાયા નથી: 1.47 અબજ લોકો, જેમની આકાંક્ષાઓ અને ખરીદશક્તિ વધી રહી છે. યુવા અર્થતંત્ર: 2025 માં ભારતની

કંઈ ન કરો - જો તમારી રોકાણ વ્યૂહરચના બદલાઈ નથી. જો તમારો લક્ષ્યાંક 10-15 વર્ષનો હોય, તો શાંત રહો. તમારી SIP ચાલુ રાખો - ઘરતું બજાર એટલે તમારી SIP નીચી કિંમતે વધુ યુનિટ ખરીદી રહી છે (રૂપી કોસ્ટ એવરેજિંગ). SIP પરિભળી દ્વારા સંચાલિત છે જે બદલાયા નથી: 1.47 અબજ લોકો, જેમની આકાંક્ષાઓ અને ખરીદશક્તિ વધી રહી છે. યુવા અર્થતંત્ર: 2025 માં ભારતની

વેલ્થ ક્રિએશન

સરેરાશ ઉંમર 30 વર્ષથી ઓછી છે. ડિજિટલ ક્રાંતિ: લાખો લોકોને ઓપનપોર્ટલ અર્થતંત્રમાં લાવી રહી છે. સરકારી ખર્ચ: ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, સંરક્ષણ અને મેન્યુફેક્ચરિંગ પર મોટો

વર્ષ	કટોકટી / ઘટના	ઘટાડાનો સમય (મહિના)	ઘટાડો %	36 મહિના પછીનો વળતર
1991	ગલ્ફ વોર / ભારતની નાણાકીય કટોકટી	4	38.69%	316.53%
1992-93	હર્ષદ મહેતા કોભાંડ	12	54.41%	84.85%
1994-96	રિલાયન્સ, FII મુદ્દા	27	40.72%	71.73%
2000-01	ટેક બબલ	20	56.18%	115.60%
2004	ભાજપ ચૂંટણી હારી ગયું	4	27.27%	217.41%
2006	FII વેચવાલી	1	28.64%	70.65%
2008-09	વૈશ્વિક નાણાકીય કટોકટી	14	60.91%	114.49%
2015-16	ચીનમાં મંદી	13	22.67%	58.57%
2020	કોવિડ-19 કટોકટી	2	37.93%	122.95%

(નોંધ: 36 મહિનાનું વળતર બજારના ઘટાડા પછીનું છે. સ્ત્રોત: ACE MF)

સંપુર્ણ યુદ્ધ વિરામ ન થાય ત્યાં સુધી શેરબજારમાં નવી ખરીદીથી દૂર રહેવું

ઈરાન-ઈઝરાયેલ તથા અમેરિકા વચ્ચે યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે, આ યુદ્ધ એવા તબક્કે છે, ત્યારે આરપારની લડાઈની સંભાવના વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે, તે સંજોગોમાં એકાએક અમેરિકા દ્વારા યુદ્ધવિરામનો પ્રસ્તાવ લાવવામાં આવે છે, જે અચરજ પમારે તેવું લાગી રહ્યું છે. તેની સાથે કેટલાક સોદાઓને જોતાં પણ શંકાસ્પદ સ્થિતિ સર્જી શકે છે. આવી એક આરોપ નોબલ પુરસ્કાર વિજેતા પોલ કુગમેને ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ વહીવટી તંત્ર પર ઈરાન-યુએસ વાટાઘાટોની ઘોષા પહેલા શંકાસ્પદ વેપારનો આરોપ લગાવ્યો હતો. આ સોદાઓથી મોટો નફો થયો હતો. કુગમેને તેને માત્ર આંતરિક

માર્કેટ વોચ

આ યુદ્ધ લાંબુ ચાલશે તો કુગાવો અને વ્યાજદરમાં ઝડપી વધારો થવાની સંભાવના નકારી શકાતી નથી. જો આ સંપાદનના અંતિમ દિવસોમાં યુદ્ધના અહેવાલો આવી રહ્યા છે તેને જોતાં સંપાદનની શરૂઆતમાં જ શેરબજારમાં મોટા કડાકા ભડાકા જોવા મળી શકે છે. આગામી સપ્તાહમાં બે જાહેર રજાના લીધે ત્રણ દિવસના ટૂંકા ટ્રેડિંગ સેશનમાં ભારે અકરતફરી મચી શકે છે અને એક અંદાજે નિકટી 22500ની સપાટી તોડશે તો 22000 પોઈન્ટ સુધી પહોંચી જાય તો નવાઈ નહીં.

ઈરાન-ઈઝરાયેલ તથા અમેરિકા વચ્ચે યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે, આ યુદ્ધ એવા તબક્કે છે, ત્યારે આરપારની લડાઈની સંભાવના વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે, તે સંજોગોમાં એકાએક અમેરિકા દ્વારા યુદ્ધવિરામનો પ્રસ્તાવ લાવવામાં આવે છે, જે અચરજ પમારે તેવું લાગી રહ્યું છે. તેની સાથે કેટલાક સોદાઓને જોતાં પણ શંકાસ્પદ સ્થિતિ સર્જી શકે છે. આવી એક આરોપ નોબલ પુરસ્કાર વિજેતા પોલ કુગમેને ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ વહીવટી તંત્ર પર ઈરાન-યુએસ વાટાઘાટોની ઘોષા પહેલા શંકાસ્પદ વેપારનો આરોપ લગાવ્યો હતો. આ સોદાઓથી મોટો નફો થયો હતો. કુગમેને તેને માત્ર આંતરિક